

Parents house

Gescheiden, en dan?

Huis en haard worden flink overhoop gegooid als je uit elkaar gaat. Ineens sta je op straat. Je moet op zoek naar een nieuwe woning, met genoeg ruimte voor de kinde-

ren. Maar je wordt geconfronteerd met hoge woonlasten en lange wachttijden. Waar kun je na een scheiding terecht? 'In een *parents-house* kun je voet aan de grond krijgen.'

• Petra en Frank in het parents house in Zutphen:
'Je treft in huis mensen die in hetzelfde schuitje zitten'

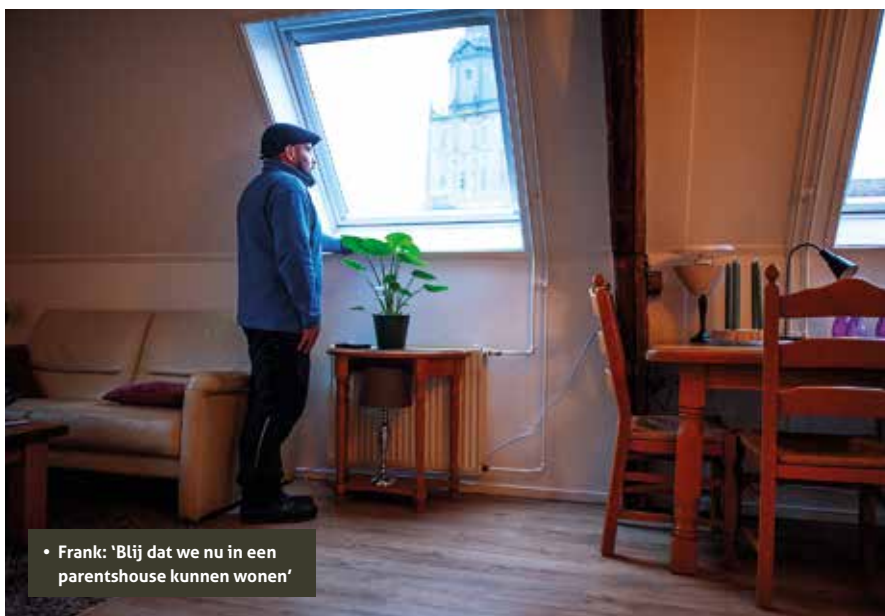
Als je gaat scheiden is dat verdrietig. Zo had je het niet gepland. Je hebt liefdesverdriet, ook als het je eigen keuze is, en ook zorgen. Hoe moet het met het huis? Waar ga je wonen? Wat doen we met de kinderen en ons spaargeld? Grote vragen waarvan de antwoorden niet altijd binnen handbereik liggen.

Gemiddeld genomen gaat één op de drie stellen uit elkaar. Na een jaar of acht is de koek vaak op en gaan voormalige geliefden ieder hun eigen weg. Meestal hoort daar ook een eigen huis bij. Tel daarbij op dat steeds meer mensen in een nieuwe relatie blijven latten; één op de vijf Nederlanders woont namelijk alleen. Je kunt je voorstellen dat de vraag naar huizen nog verder onder druk komt te staan.

Maar je moet toch ergens heen als de liefde over is. Steeds vaker blijven exen nog maanden noodgedwongen onder één dak wonen. En dat is zelfs bij een soepele scheiding een slecht scenario. De combinatie van harteer, wanhoop en stress maakt het er thuis niet beter op. Het zorgt voor irritaties en zet je leven in de pauzestand. Hoe kun je verder met je leven als je nog vastgeplakt zit in de vorige versie?

Spoedzoekers

‘Vijf jaar geleden ben ik gescheiden’, vertelt Daisy. ‘De eerste paar maanden na het besluit deelde ik ons oude huis met mijn ex. Ik woonde er als ik de kinderen had, toen 2,5 en 5 jaar. Op de andere dagen moest ik bij familie en vrienden logeren.’ Soms is logeren de enige optie. Fijn voor even, maar geen houdbare situatie. Je kunt als bankslaper niet altijd je kinderen meenemen. Het blijkt het voorportaal van dakloosheid, want veel bankslapers verblijven uiteindelijk op een vakantiepark, in een stacaravan of in het ergste geval op de achterbank van de auto. Onderzoeker Sandra Schel van Hogeschool Utrecht

• Frank: 'Blij dat we nu in een parentshouse kunnen wonen'

telde in recent onderzoek in 55 gemeenten 6063 dak- en thuisloze mensen. Opvallend genoeg is een derde daarvan vrouw, vaak met kinderen.

‘De hooiberg is hoger geworden en de speld kleiner’, ziet Ninja Verreijt van Informatieplatform Gescheiden Wonen. Vaak komen spoedzoekers bij haar terecht wanneer blijkt dat de wachtlijsten te lang zijn en kopen of particuliere huur niet lukt. Maar Verreijt heeft geen andere oplossingen. ‘Je doet jezelf het meeste plezier door voordat het besluit is genomen om uit elkaar te gaan al een goed plan voor huisvesting te maken. Op mijn website staat per gemeente beschreven welke mogelijkheden er zijn, maar informeer ook altijd even zelf wat de huidige situatie is. Dat is in iedere gemeente anders.’

// De afgelopen tijd was ik aan het overleven. Nu kan ik eindelijk bijkomen en op mijn gemak mijn scheiding verwerken //

Verreijt benadrukt dat het vaak tussenoplossingen zijn. ‘Veel opties zijn ook verdwenen door politieke keuzes, bijvoorbeeld dat tijdelijke huurcontracten niet meer mogen. Heel veel gescheiden mensen zijn juist gebaat bij een plek voor twee jaar. Je hebt tijd, rust en ruimte nodig om je scheiding te verwerken en je leven weer op te bouwen. In twee jaar kun je je wonden likken en financieel de boel regelen. Dan krijg je vanzelf weer oog voor de toekomst.’

Scheidingshuis

Een *parentshouse* is zo’n tijdelijke woonoplossing voor gescheiden ouders. ‘Gescheiden ouders kunnen daar weer voet aan de grond krijgen’, zegt Petra Ackermans, voorzitter van Parentshouse Zutphen en vanaf 2025 ook de landelijke voorzitter van Stichting Parentshouses Nederland. Hoewel parentshouses al jaren geleden startten, is het bestaan ervan nog onbekend, vertelt ze. ‘In 2013 werd in Amsterdam het eerste parentshouse opgericht door dominee Rob Visser. In die stad zijn er inmiddels zes, maar ook in Zutphen, Amersfoort, Deventer, Zwolle, Lisse, Nijkerk, Eindhoven en Zoetermeer zijn huizen ingericht. Het zijn er nu zo’n 25. Nog lang niet genoeg, dus ik hoop dat nog veel meer gemeenten zich aansluiten.’

Frank, vader van twee dochters van 5 en 11, woont sinds enkele weken in het Parentshouse Zutphen. Hij zat na zijn scheiding tien maanden bij zijn moeder →

op kamers. Maar met twee ADHD'ers en een moeder die van orde houdt, was dat best een uitdaging. Af en toe kon hij ook in het huis van een vriend terecht, die vaak in het buitenland was. 'Het was veel heen een weer gesjouw, ook voor mijn dochters. Fijn dat het zo kon, maar ook onrustig. Toevallig zeiden mijn dochters laatst nog dat ze zo blij zijn dat we nu in een parentshouse kunnen wonen.'

Voor veel gescheiden ouders is een parentshouse een belangrijke eerste stap. Je bent meteen ontzorgd, volgens voorzitter Ackermans. Je huurt doorgaans een gemeubileerde kamer en deelt de rest. In sommige huizen zijn ook logeerkamers voor de kinderen. Je krijgt een inschrijfadres en dat is belangrijk voor de zaken die je moet regelen. Het geeft je de rust om te landen en daarna je eigen nieuwe nest te bouwen.

Ackermans: 'Je neemt alle scheidingsproblematiek mee in je zoektocht naar een nieuwe plek om te wonen. Dan is het fijn om even tot rust te komen in een parentshouse. Hier in Zutphen hebben we er ook een scheidingsloket bij, waar je informatie kunt krijgen over bijvoorbeeld mediation en financiële vraagstukken. Daarnaast is het een voordeel dat je in huis mensen treft die in hetzelfde schuitje zitten, waardoor je veel informatie kunt uitwisselen en tegelijkertijd herkenning en steun kunt vinden.'

Gezelligheid

Frank heeft het geluk dat hij een eigen appartement kon krijgen en zijn dochters een eigen kamer: 'Bouwen aan mijn nieuwe leven doe ik hier pas. De afgelopen maanden was ik aan het overleven. Letterlijk ook, want vlak voor de scheiding heb ik een beroerte gehad en daarna werd ik weer ziek. Nu kan ik eindelijk bijkomen. Als ik thuiskom, want zo noem ik het al, is het gewoon rustig. Ik kan hier twee jaar

blijven, dat is de maximale huurtermijn, en op mijn gemak mijn scheiding verwerken en mijn leven opnieuw inrichten. Mijn moeder zoek ik gewoon weer op voor de gezelligheid, en niet uit noodzaak. Dat is toch een heel ander, en vooral fijner gevoel.'

Sommige ex-partners kiezen voor *birdnesting*, zoals Daisy de eerste maanden noodgedwongen deed. De kinderen blijven dan in het huis en de ouders wisselen elkaar af. Het is om meerdere redenen niet ideaal, vindt Verreijt van Informatieplatform Gescheiden Wonen. 'Je hebt er eigenlijk drie huizen voor nodig, voor iedereen een plek. Bouwen aan je nieuwe situatie en richting geven aan je leven gaat niet

lekker als je om de week nog in je oude leven stapt. Niemand voelt zich echt nog verantwoordelijk voor het huis en de sfeer. Je krijgt er van die studentenhuispraktijken van: 'Die kaas is van mij.' Grote kans dat je door birdnesting juist slechter uit elkaar gaat, het is voer voor een vechtscheiding.'

Parttime dakloos

Scheidingsproblematiek is bij gemeenten vaak niet zichtbaar, omdat kinderen slechts bij één ouder ingeschreven kunnen staan. Daardoor staat de ene ouder geregistreerd als alleenstaande ouder en de andere als alleenstaande, terwijl ze de zorg voor hun kinderen delen. Verreijt: 'Zo'n 70 procent van de gemeenten verleent geen urgentie als één van de ouders een woning heeft. Een kind heeft dan op papier misschien een thuis, maar in de praktijk kan het parttime dakloos zijn. Daar moet beter beleid voor komen. En laat woningcorporaties bij elk nieuwbouwproject een parentshouse bouwen. Of een paar woningen voor duowonen of kwadrantwoningen; die kun je redelijk eenvoudig splitsen als je uit elkaar gaat. Kijk naar de nieuwe vorm van gezinnen en houd er rekening mee dat mensen kunnen scheiden.'

Door het gebrek aan sociale huurwoningen zijn veel gescheiden mensen aangewezen op particuliere huur. Er geldt geen puntensysteem en de woningen zijn vaak duur. Maar ook daar is de concurrentie

// Wonen met je ex zet je leven in de pauzestand. Hoe kun je verder met je leven als je nog vastgeplakt zit in de vorige versie? //

tegenwoordig groot: wie het eerst komt, het eerst maalt. In de Randstad bezichtig je soms met z'n vijftien tegelijk een huis en wordt de maandhuur gerust met duizend euro overboden.

Uitwijken naar particuliere huur is zorgelijk, vindt Ackermans van Parents house Zutphen, omdat de meeste gescheiden spoedzoekers dat helemaal niet kunnen betalen. 'Over een paar jaar zitten al die mensen in de schulden. Het zou goed zijn als corporaties en gemeenten daar meer op anticiperen. Eén op de drie stellen gaat scheiden, en ook van de samengestelde gezinnen gaat een groot deel uit elkaar. Je weet dus nu al dat je voor een derde extra en betaalbare woningen nodig hebt.'

Victorine vond na haar scheiding via via een woning bij een particuliere verhuurder. Daar kon ze binnen drie maanden gaan wonen met haar kinderen van nu 14, 17 en 19 (de laatste is net op kamers). 'We kwamen terecht in een appartement in het centrum van Bilthoven van zestig vierkante meter met twee slaapkamers. Best klein met drie kinderen, maar ik

**// Het is me
eindelijk gelukt
om een stabiele
basis voor mijn
kinderen op te
bouwen. Achter
de deur is het
ons paleis //**

wilde graag een plekje in de bewoonde wereld voor mijn nieuwe start. Als je uit elkaar gaat voelt het alsof alles in je leven wankelt. Dat kun je alleen maar stap voor stap weer stabiel krijgen. Een eigen plek is daarbij essentieel.'

Maar het was toch wel erg klein met z'n vieren. Daarom ging ze na een tijdje verder zoeken in Bilthoven via Woningnet. 'Eerst was ik nog kritisch over in welke straat ik wilde wonen, maar uiteindelijk reageerde ik op alles. Afzeggen kon altijd nog. Ik stond tweede bij een woning, en mocht gaan kijken omdat de eerste had

afgezegd. Dat moest binnen twee dagen, anders was hij weg. Het was een tussenwoning met een tuin. Zodra ik een stap over de drempel zette, wist ik het: dit is een heel fijn huis. En dat bleek ook zo te zijn, want ik won hier nu al vijf jaar heel prettig. Het enige minpunt is dat de huur elk jaar met het maximale percentage omhoog gaat, waardoor ik inmiddels al twintig procent ben gestegen.'

Ze adviseert gescheiden ouders om open te staan voor alles wat er op hun pad komt. 'Je kunt wel een beeld hebben van wat je wil en alles afwijzen omdat het niet past, maar je kunt ook vanuit een tijdelijke oplossing verder zoeken. Wij hebben nu allemaal een eigen kamer, een geweldige zolder voor slaapfeestjes en wonen heerlijk naast het bos. Het kan dus wél!'

Blij in buurt

Zo ziet Daisy het ook. Zij vond na vijf maanden birdnesting een appartement in Wormerveer, terwijl ze als zeventiende op de wachtlijst stond. 'Na veel reageren op woningen mocht ik komen kijken naar deze woning. Omdat de zestien anderen voor mij vriendelijk bedankten, kreeg ik 'm. Ik woon hier nu op drie hoog in een achterstandswijk. Ik zei altijd dat ik nog niet dood gevonden wilde worden in deze buurt. Maar ik ben blij toe, je moet toch wat. Ik ben wel op zoek naar iets anders.'

Daisy kijkt rustig verder: 'Van samenwonen met mijn nieuwe liefde is voorlopig nog geen sprake, want we focussen ons nu vooral op ons eigen leven met kinderen, ieder in onze eigen woonplaats. Het is me eindelijk gelukt om een stabiele basis voor mijn kinderen op te bouwen. Het is dan wel een stomme buurt waar we wonen, maar achter de deur is het ons paleis. Ik geef mijn kinderen bewust mee dat we goed kijken naar wat we wel hebben.' ←

Beste scheidingsregio

Waar maak je als pas gescheidene het meeste kans om snel een huurhuis te vinden? In de gemeente Eindhoven geldt maatschappelijke urgentie voor echtscheidingen waarbij kinderen betrokken zijn, ontdekte journalistiek platform *Pointer*. De zorgtaak die je als ouder hebt, weegt mee in de urgentieaanvraag. Een andere optie is Zeeland, want daar is de wachtlijst voor woningen relatief kort en geldt ook een urgentieregeling voor gescheiden ouders. In Borssele bijvoorbeeld hebben ze én urgentie én is de wachttijd maar gemiddeld een jaar en een maand. Op Schouwen-Duiveland bestaan 'doorschuifappartementen' voor mensen die snel een woning nodig hebben. In Limburg wil het ook nog wel lukken als je geluk hebt.

www.parentshouses.nl